

Dato: 07.09.2011
Sagsnr.: 773-2008-31363
Navn: Michael E. Dickenson
Direkte tlf.nr.: 9970 7064
E-mail: med@morsoe.dk

Tilladelse til ændring af udløbet af Votborg – Tæbring Å

Morsø Lystfiskerforening rettede i 2008 henvendelse til Morsø Kommune med opfordring til at gennemføre et projekt med etablering af et nyt åbent udløb af Votborg-Tæbring Å. Baggrunden var, at foreningen fandt, at fiskebestanden i vandløbssystemet Votborg-Tæbring Å var forholdsvis ringe og ikke modsvarede vandløbets relative gode vandløbskvalitet. Årsagen hertil skulle være passageforholdene gennem vandløbets rørlagte udløb i fjorden.

Morsø Kommune har på denne baggrund anmodet Orbicon A/S om at vurdere på konsekvenserne af at frilægge det rørlagte udløb. Disse er belyst i notatet: "Konsekvensvurdering af ændret udløb af Votborg-Tæbring Å samt beskrivelse af de fysiske forhold i vandløbssystemet", juni 2009. Efter ønske fra kommunen er notatet blevet tilrettet i en udgave, som kommunen modtog den 12. januar 2010. Kommunen har efterfølgende bedt Orbicon A/S om at udarbejde en projektbeskrivelse. Denne foreligger i notatet: "Redegørelse for frilægning af Votborg-Tæbring Å's udløb", dateret den 27. april 2011.

Begge notater vil være tilgængelige på kommunens hjemmeside: www.morsoe.dk i forbindelse med afgørelsens offentliggørelse.

Kommunens afgørelse

Morsø Kommune meddeler hermed **tilladelse** til projektet.

Tilladelsen er meddelt i medfør af Vandløbslovens § 17 og Naturbeskyttelseslovens § 65, idet der dispenseres fra Naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttet natur). Den bortfalder automatisk, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Morsø Kommune har vurderet, at etableringen af et nyt åbent udløb ikke vil have indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige forhold. Kommunen har desuden vurderet, at den nuværende rørlægning hverken har en generel miljømæssig interesse eller en mere specifik biologisk interesse.

På denne baggrund har kommunen besluttet at fravige bestemmelserne i §§ 14-16 i bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007 om vandløbsregulering og restaureringen i forbindelse med reguleringen af vandløbet.

Offentliggørelse

Tilladelsen og screeningsafgørelsen offentliggøres i Morsø Folkeblad den 9. september 2011.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet.

Vilkår for tilladelsen

Etablering af anlæg m.v.

- 1) Anlægsarbejderne skal gennemføres i overensstemmelse med principperne i projektbeskrivelsen: Redegørelse for frilægning af Votborg-Tæbring Å's udløb", dateret den 27. april 2011.
- 2) Det nye tracé anlægges med en længdeprofil, som vist på vedlagte kortbilag i 1:400, dateret den 6. juli 2011.
- 3) Tracéet anlægges med en bundbredde på 1,4 m, svarende til den regulativfastlagte bundbredde. Siderne anlægges med et anlæg på 1:1 og brinkerne stensættes med sten med diameter på 15-30 cm på strækningen st.2.122 - 2.140. Tracéet anlægges med et fald på 1,9 promille og en bundkote i udløbet i fjorden på -50 cm.
- 4) I tracéets bund kan der – efter en nærmere vurdering – udlægges yderligere sten- og grusmateriale og der kan placeres større sten, som fungerer som strømskjul for ørreder og andre fisk.
- 5) Arbejdskørsel i anlægsfasen skal så vidt muligt foregå fra vestsiden af vandløbet og berørte arealer skal efterlades i en ryddelig stand.
- 6) Opgravet materiale må ikke deponeres inden for strandbeskyttelseslinien.
- 7) For at opretholde offentlighedens færdselsmuligheder på strandbredden skal der etableres en spang over det nye udløb. Spangen skal placeres så langt oppe på strandbredden som muligt.
- 8) Anlægsarbejderne bekostes af Morsø Kommune, som også er ansvarlig for arbejderne udførelse – herunder at føre tilsyn med disse.
- 9) Det påhviler Morsø Kommune at træffe de fornødne aftaler med alle, som berøres af anlægsarbejderne.
- 10) Ansvar for evt. skader opstået som følger af arbejdets udførelse, påhviler Morsø Kommune.
- 11) Såfremt der i anledning af arbejdets udførelse fremsættes erstatningskrav og forligsmæssig ordning ikke kan opnås, skal spørgsmålet af Morsø Kommune indbringes for taksationsmyndighederne.
- 12) Anlægsarbejdets påbegyndelse og afslutning skal meddeles Morsø Kommune og skal være færdig udført senest den 1. november 2011. Færdigmeldingen af anlægget skal desuden tilgå Kystdirektoratet.

Nedlæggelse af anlæg m.v.

- 13) Den eksisterende rørledning aflændes. Har det nye tracé efter 2 års brug ikke givet anledning til utilsigtet ændring i vandløbets vandføringsevne, skal rørledningen fjernes.

Drift og vedligeholdelse

- 14) Morsø Kommune har ansvaret for, at den stensikrede strækning fra st. 2.122 – 2.140 holdes i en god og forsvarlig stand og til at ændre det eller fjerne det, hvis der sker uforudsete, skadelige virkninger, som følge af anlæggets tilstedeværelse eller hvis det forfalder og ikke straks genetableres.
- 15) Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelse eller ændringer af det godkendte anlæg.

Forhold til VVM-reglerne

Regulering af vandløb er optaget på bilag 2 til bkg. nr. 1335 af 6. december 2006 om visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM). Projektet er derfor screenet med henblik på at afklare, om der skal udarbejdes en VVM-redegørelse.

Screeningsnotatet vil være tilgængeligt på kommunens hjemmeside: www.morsoe.dk i forbindelse med afgørelsens offentliggørelse.

Morsø Kommune har truffet afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Begrundelse for afgørelsen

Projektet er iværksat for at imødekomme Morsø Lystfiskerforenings ønske om at forbedre passagemulighederne for fisk til vandløbssystemet. Siden er den rørlagte strækning udpeget som en rørlægning, der ønskes genåbnet i forbindelse med det offentliggjorte forslag til statslige vandplan for oplandet til Limfjorden.

Det er Orbicons vurdering, at den rørlagte strækning på nuværende tidspunkt ikke forhindrer opgang af laksefisk. Årsagen til den reducerede fiskebestand i vandløbssystemet vurderes derimod at være betinget i en række andre forhold længere op i vandløbssystemet.

Det er kommunens opfattelse, at selv om rørlægningen ikke vurderes at medføre passageproblemer for fisk vil en frilægning af vandløbet dog sikre, at de fysiske forhold ikke er nogen begrænsning for opgang af fisk m.v.

Ud over at få et åbent forløb vil der blive skabt en mere naturlig vandløbsstrækning med lidt mere fald og turbulens, som vurderes at kunne tilføre strækningen både nogle biologiske og landskabsæstetiske kvaliteter.

Endelig har det nuværende rørlagte udløb en høfdelignende effekt, hvor det nye udløb vil være mindre indgribende i kystens naturlige dynamik.

Forhold til Natura 2000 og Bilag IV-arter

Natura 2000

Området er beliggende i Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde.

Det nuværende rørlagte udløb har i dag en høfdelignende effekt. Ved at omlægge udløbet og fjerne det nuværende rørdøb vil man kunne genskabe kystens naturlige dynamik på strækningen. Kommunen vurderer, at dette vil have en – om end beskedent - betydning for naturtypen 1160: *Større lavvandet bugt og vig*.

Kommunen vurderer desuden, at naturtypen 1160: *Vandløb med vandplanter* forbedres af omlægningen, idet vandløbet tilføres en bedre dynamik, når det frilægges.

Det formodes, at arterne Odder, Klyde og Hjejle findes på kyststrækningen omkring udløbet af Votborg – Tæbring Å; men at arterne ikke vil blive påvirket af projektet.

Havterne og Dværgerterne forventes ikke at være i området og Lysbuget Knortegås vil måske sporadisk befinde sig på strandene langs kyststrækningen.

Særligt om Bilag IV-arter m.v.

Der er en fast bestand af oddere på Sydvestmors og den er vurderet til at have gunstig bevaringsstatus inden for Natura 2000-området. Odderens foretrukne levesteder er pilekrat, samt elle- og askesumpe langs de vandløb, hvor arten finder sin føde. Ligesom det fortrinsvis er i vandløb, at odderen etablerer territorier og opfostrer sine unger. Der er dog ikke konkret kendskab til oddere i Votborg – Tæbring Å-systemet.

Det er kommunens vurdering, at rørlægningen af den yderste del af vandløbet mærkbart nedsætter chancen for, at oddere kan gå op i vandløbssystemet. En frilæggelse af udløbet vurderes derfor at ville få en gunstig effekt på arten.

Herudover har kommunen ikke kendskab til andre bilag IV-arter, som vil kunne blive påvirket af projektet.

Der er ikke fundet rød- eller gullistede arter eller sjældne plantearter indenfor eller i tilknytning til projektområdet.

Et notat indeholdende en samlet vurdering af konsekvenserne af projektet vil være tilgængeligt på kommunens hjemmeside: www.morsoe.dk i forbindelse med afgørelsens offentliggørelse.

Særligt i forhold til Vandløbsloven

Afstrømningsforholdene

Det har for kommunen været en afgørende forudsætning for projektets gennemførelse at de nuværende afstrømnings- af afvandingsmæssige forhold igennem Tæbring By ikke forringes.

Orbicon har i sin konsekvensvurdering fra juni 2009 konkluderet, at de afvandingsmæssige egenskaber for den nedre del af Votborg-Tæbring å er næsten udelukkende styret af vandstanden i Limfjorden. Vandløbets nuværende (og kommende) bundkote i udløbet i fjorden er -50 cm og middelvandstanden er ca. i kote 20 cm. Med en "middel vanddybde" på ca. 70 cm i udløbet er det således fjordens vandstandsvariationer, der er styrende for vandløbets vandstand på den nederste strækning.

Vandløbets dimensioner får især betydning, når vandstanden er lav i fjorden. Her skal vandløbet kunne "tømme sig selv" og med de foreslåede dimensioner har det nye åbne forløb en vandføring der er ligeså god som rørlægningen.

På denne baggrund har Orbicon konkluderet, at afstrømningen fra oplandet ikke ændres.

Afvandingsinteresser

Da vandløbsbunden fastholdes i den nuværende dybde vurderes omlægningen af udløbet ikke at ville mindske vandløbets kapacitet til at afvande de nærliggende områder.

Hvis det mod forventning skulle vise sig, at omlægningen af udløbet ikke kan sikre den regulativ-bundne afvanding af disse områder, skal vandløbet lægges tilbage i den eksisterende rørledning.

Vandmiljø

Votborg-Tæbring Å er klassificeret som et B2- vandløb for de yderste 470 m. Målsætningen på strækningen er opfyldt og den fysiske tilstand acceptabel. Resten af vandløbet er målsat som B1- vandløb.

Alle de mest almindelige vandplanter er fundet i vandløbssystemet; men på grund af saltvandspåvirkningen fra fjorden er der stort set kun tagrør på den nederste strækning inden rørdløbet. Ud over at få et åbent forløb vil der blive skabt en mere naturlig vandløbsstrækning med lidt mere fald og turbulens. På grund af strækningens kraftige påvirkning fra fjorden vil der næppe indfinde sig vandplanter på strækningen; men – alt andet lige – må man forvente en forbedret vandkvalitet og biologisk kvalitet på strækningen. Om end den vil være beskeden på grund af strækningens begrænsede længde.

Fiskeriinteresser

Af Udsætningsplan 9-2010 for Salling, Mors, Thyholm og tilløb til sydvestlige del af Limfjorden fremgår det, at der generelt er udmærkede fysiske forhold i Votborg Å. Skjul for ørred findes fortrinsvis i vegetation og ved underskårne brinker. Der er atter konstateret en naturlig ørredbestand i vandløbet.

Fisk, som bevæger sig fra vandløb ud i havet, skal kunne gøre det frit. Fiskeriinspektoret Vest, afdelingen i Nykøbing M. har anmodet om at blive orienteret om ændringen af udløbets placering med henblik på opdatering af fredningsbæltet, hvor der ikke må fiskes.

Orbicon har i forbindelse med deres gennemgang af vandløbssystemet registreret 3 gydebanker i hovedvandløbet. De to blev registreret på strækningen mellem Mikkelsbakke (st.1364) og Præstegårds-vej (st.1903).

Det er Orbicons vurdering, at den rørlagte strækning på nuværende tidspunkt ikke forhindrer opgang af laksefisk. Årsagen til den reducerede fiskebestand i vandløbssystemet vurderes derimod at være betinget i række andre forhold længere op i vandløbssystemet.

Det er kommunens opfattelse, at selv om rørlægningen ikke vurderes at medføre passageproblemer for fisk vil en frilægning af vandløbet dog sikre, at de fysiske forhold ikke er nogen begrænsning for opgang af fisk m.v.

Okker

Vandløbet ligger i et okkerpotentielt område, men da omlægningen af udløbet sker helt ude ved fjorden vurderes ændringen ikke at ville medføre en øget belastning med okker.

Vandløbsregulativet for Votborg-Tæbring Å.

Det nye vandløbstracé bliver ca. 18 m kortere end den eksisterende strækning. Den regulativmæssige bundbredde på 140 cm fastholdes.

Morsø Kommune har ansvaret for drift og vedligeholdelse af den stensikrede strækning st. 2.122 – 2.140.

Særligt i forhold til Naturbeskyttelsesloven

Projektet vil medføre ændring af en ca. 44 m lang vandløbsstrækning, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Vandløbet er rørlagt på strækningen. Alt andet lige vil et nyt åbent tracé indeholde langt mere biologisk variation med skjulesteder for fisk og mere naturlige forhold.

Efter kommunens vurdering vil etableringen af et åbent vandløbstracé have en klar naturforbedrende funktion.

Øvrige forhold

Projektet omfatter en del af søterritoriet, der administreres af Kystdirektoratet. Kystdirektoratet har i skrivelse af 25. august 2011 meddelt tilladelse til projektet på en række vilkår.

Projektet er den 14. juni 2010 fremsendt til Naturstyrelsen Ålborg til behandling efter strandbeskyttelseslinien. Naturstyrelsen har den 3. august 2011 meddelt dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 46 på en række vilkår.

Projektet er den 14. juni 2010 fremsendt til Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet har den 7. juli 2010 meddelt, at der ikke er fiskerimæssige bemærkninger til ændringen af udløbet.

Endelig har projektet været i partshøring hos de 2 berørte bredejere, som begge har accepteret projektet.

Klagevejledning

Tilladelsen kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet.

Klageberettigede efter Vandløbsloven er:

- 1) offentlige myndigheder,
- 2) enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- 3) lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen og
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål

Klageberettigede efter Naturbeskyttelsesloven er:

- 1) adressaten for afgørelsen
- 2) ejere af de ejendomme, som afgørelsen vedrører
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen og
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål

Kommunens afgørelse efter VVM-reglerne kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet.

Klageberettigede efter Planloven er Miljøministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald samt en række landsdækkende organisationer og foreninger.

En klage skal være skriftlig og sendes inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Klagen skal sendes til: Morsø Kommune, Natur og Miljø, Jernbanevej 7, 7900 Nykøbing M, e-mail: NaturogMiljo@morsoe.dk. Morsø Kommune sender klagen og sagens akter til Miljø- og Naturklagenævnet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

Gebyr for klage

Det er en betingelse for Natur – og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Nævnet vil opkræve gebyret, når nævnet har modtaget klagen. Nævnet behandler først klagen, når gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Michael E. Dickenson, Natur og Miljø på tlf. 99 70 70 64.

Kopi af afgørelsen med kortbilag er sendt til:

- Henning Suhl, Præstegårdsvej 14, 7900 Nykøbing Mors
- Jens Korsgård, Præstegårdsvej 18, 7900 Nykøbing Mors
- DN lokalkomite Mors (email)
- Danmarks Naturfredningsforening (email)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (email)
- Morsø Lystfiskerforening (email)
- Fiskeriinspektoratet Vest, afdelingen i Nykøbing M (email)
- Naturstyrelsen (email)
- Naturstyrelsen Ålborg (email)
- Kystdirektoratet (email)
- Morslands Historiske Museum (email)
- Dansk Ornitologisk Forening (email)
- Friluftsrådet (email)

Venlig hilsen

Michael E. Dickenson
landinspektør

Bilag: Oversigtskort i 1:400, dateret d. 6.juli 2011.
For øvrige bilag henvises til kommunens hjemmeside: www.morsoe.dk